

فلسفہ محمدی عربی

معارضہ حرمت، لا قید لرہ حرمت

مقصد و مسلاک

کچن سنہ رسائل موقوتہ تک برندہ نشر اولئان بر مقاله مزده فلسفہ دن بحث ایدر کن شو سوزلری سویلوردق:

« فلسفہ استقبالات علمی در هر عصرده، هر برده علم و فن معین بر نقطه قدر ایلر یله بیلمش واورادن اوتیه آنحق بچمک ارزو واستعدادی کو سترمشدر. علم و فنک بجه مدیکی ساحه، فرضیه و نظریه ساحه سیدرکه بوکا فلسفه دیر. شو حاده هر زمان دونک فلسفه سی بوکونک علم و فنی، یارینک علم و فنی بوکونک فلسفه سیدر. »
ینه اومقاله ده:

« بر مملکتک اخلاق و آدابنه، حرکت و سکوننه، حتی اهایسنک مزاجنه بیله فلسفی فکرلر حاکمدر. بو فکرلردن عاری اولانلر طبق حیوانلر کی یاشارلر؛ اونلرک حیاتلرنده نه بر اصول، نه ده بر انتظام کوروله من. . . شوراسنی ده اشارت ایدیم که هر قومک، حتی پک ابتدائی بیله اولسه ینه آز جوق فلسفی فکرلری بولنور. یالکنز بو قدرینه مالکیک بر مهارت و مزیت دکلددر. اونلری اصلاح و اکمال ایتلی، وبالخاصه علمی و علمیی نتیجه لرینی الله ایتکه چالیشمیدر. »

دیمشیدک. بوکون فکرلری عزی دها زیاده نشر و تعمیم ایتک ایچون بورساله یی تأسیس ایلدک. مقصدیمز عثمانیلرده ایی دوشونمک و افعال و حرکانه حاکم اولوق مزیتنی او یاندیرمه چالیشمقددر. چونکه ایی و فنا هر درلو حرکتک مبدای فکرلردر. ایی دوشون فرد ایی حرکت ایدر، ایی حرکت ایدنلردن متشکل قوام « ترقی » و تعالی یه طوغرو کیدر، مسعود و مستقل اولور.

ایی دوشونمک نه دیمک اولدیغنی آکلامق ایچون بونی ایکی یه آیزمق؛ دوشون فاعله، دوشونیلن شیئی آیری آیری تدقیق ایتک ایجاب ایدر. دوشون فاعلی تدقیق غریزات و روحیات یعنی فیزیولوژی و بسیقولوژیدر. دوشونیلن شی ایسه کائنات خارجیدر. بوندن صوکرادیکر ایکی شی دها نظر دقتی جلب ایدر. ایی و طوغرو دوشونه بیلیمک، و دوشونیلدیکی کی حرکت ایتک. . . بو خصوصده اولکی ایکی اساسدن سوزولمش قانونلر واردر که برنجی طاقنه، منطق، ایکنجی طاقنه اخلاق دینلیر.

ایشته فلسفه تک اساسنی بونلر تشکیل ایدر. بزبو خصوصده علوم و فنونک شیمدی یه قدر

کشف وفتح ایٹش اولدینی یولی طوتہرق دھا ایلریستی آرایہ جغز . انسانیتی وبالخاصہ محیطہ نری تنویر ایٹک ایچون المزدن کلدیکی قدرایرلہ مکہ ، دھا اوتہ نری واوزاقلری کورمک چالیشہ جغز . سیاحتدہ نصل برہرہ لزوم وارسہ تحری حقیقتدہ برصولہ لزوم واردر . اصولسز فیلسوف بوصلاسز قبودانہ بکزر . بری نصل نہاجم امواج آراسندہ تعین موقع ایدہ میہرک چالقانیر طوروزسہ دیگریدہ عبی اونک کبی تہاجم افکار ومعلومات آراسندہ چیرینہ چیرینہ سرسم اولور کیدر .

بزم اصولز ایسہ بوکونکی علم وفنک ، مادیت ومثبتیتک اصول قویسیدر . چونکہ :
 « فلسفہ دینلن شی بوکون فن ایلہ او قدر ، اتزاج ایتشدر کہ متفنن اولیمان ، ایجادات و اختراعات فنیہ ایلہ بک یقیندن علاقہ دار بولیمان کیمسہ لرک یکی بر فکر فلسفی در میان ایدہ میہ جکاری آشکار در . قرون اولی ووسطی دہ اولدینی کبی یا کتاب طبیعتی (!) غایت اوزاق ومہم نظر لرلہ او قویہرق بر طاق افکار عنیدیہ سرد ایتکلہ ؛ یا خوددہ کندندن اول کچمش بر فیلسوفک افکار وآثارینی نقلہ ، شرح وتفسیرہ اوغراشماقلہ ہیچ کیمسہ فیلسوف نامی اکتابہ حق قازانہ مز . آرتق
 « لاف فلسفہ سی » عصر لری کچمش وسوزلہ ، حتی منطقلہ مکہم حقیقتلرک میدان علنیتہ چیقماسنہ خدمت ایدن دمقارت ، لایب نیچ ، سہنوزا کبی فلاسفہ نک انجق برر قیمت تاریخیہ سی قالمشدر .
 « ہم بوکون اوروبادہ ہیچ بر فیلسوف بوقدر ، آنجق علوم طبیعیہ وریاضیہ علماسی واردر . متافیزیک دینلن بوکون یارین علوم غریبہ صیرہ سنہ کچمسی بک ملحوظ اولان بعض تخیلاتہ وخطبات قدیمہ ایلہ اوغراشانلر در کہ شیعہدی فیلسوف کلمہ استخفافکار یسیلہ یاد اولونیورلر . مثلاً آرا صیرہ جلد جلد الہیات کتابلری نشر ایدہرک فیلسوف عنوان وفخرتہ (!) کسب استحقاق ابتدائی ظن ایدن برایکی (پول ژانہ) ظهور ایتسہ ییلہ ، بو عنوان ایلہ یاد اولونمی آرزو ایدن بر لانسک ، برہککل ، برنارد ، برداروین ظهور ایتیمور . . . »

بوسوزلردن آکلاشیایور کہ فلسفہ دہ اصول ؛ علوم وفنون دہ کی اصولک یعنی مادیت ومثبتیت اصولک عینی در . بزرسالہ مزک بوتون شعبات ومباحثندہ بونی تعقیب ایدہ جک و ہیچ بر عنعنہ ، ہیچ بر جریانہ تابع اولمق سزین صاف وجبیلاق حقیقتی کوسترمک چالیشہ جغز . کرچہ حکیم مور :
 « انسانلرہ یکی بر فکر تعلیم ایتکی باطلا مقدمہ اولان بر طویک اوکنہ آتیلحق قدر تہلکیلی » بولیور . بو طوغرودر . انسانلر ایچون جہالتدن دھا بویوک و دھا مفترس بر دشمن اولاما ز . دنیادہ کی بوتون فناقلرک جدی وموشکاف بر صورتدہ سبیلری آرانہ جق اولورسہ کشف ارنہ جق ایٹک سبک دائما جہالت اولدینی میدانہ چیقار .

فقط بزبالخانه جهالت اعلان حرب ایدیورز . اونی بوغمه ، مغلوب ایتکه چالیشه جغز .
ساحه سیمزده دستور حرکتیز « موره ک بر آزاو نقل اولنان جهل سی دکل ، فقط بویوک و والترك
شو جهالتیقت نصیحتی اولاجق :

« حقیقت ؛ هر زمان سویانملی در . اونک سویلنسی ایچون خصوصی بر موسم
و خصوصی بر عیط اولاماز . »

حال حاضرک مللی

ملیشمک املی

« فلسفه مجموعه سی » : هر اون بش کونده بر ، کچن اون بش کونک اک مهم مسئله فلسفیه واجتماعیه سی
تدقیق و تحلیل ایدر و متحد ایدمک مسائل سائر مذمت جهت علمی و فلسفیه سی نظر دفته الارق و طنداشلری
تنویر ایلمکی مسلکینک تماشیدن عدایلر .

بوکونلرده هر کسی اشغال ایدن ؛ وطن دوستلری ، عثمانلیق محبتلری شدتله دوشوندرن
بر مسئله وارکه اوده کوندن کونه ده قوی و تردسز خطوات ایله بزی بوغمی ایستین ؛ کرک
تجارت ، کرک سیاستجه حیانتز بهاسنه تأمین حیات واستقباله چالیشان ؛ اجابه مغلوب اولماق
مسئله سیدر .

یشامق ایستین عثمانلیک هر فردی بونی دوشونملی ، بوکا بر چاره عاجل بولمغه چالیشملی در .
بر مسئله بی بویوله محاکمه باشلادیغمز ایچون ، تأمین موجودیت یکانه واسطه اولق اوزره
ملیشمکی توصیه ایلمن رفقای محترمه به عرض منتداری ایدرز .

شو قدرکه قوجه بر ملتک حیات و عمامنه تعلق ایدن مسأله تدقیقات و تحریات جدیه اجرایی ،
حتی مناقشات شدید جریانی لازم ولابد اولدینی ایچون اولامیشمک نه دیمک اولدینی تدقیق
و تحری ایلمک اقتضا ایدر .

« ملی » نك معنای حاضرینی هیچ کیمسه طوغرودن طوغرویه تعریف ایلمکی ایچون
بوخصوصده آنحق واقع اولان تظاهراتدن برعنا چیقارمق ایجاب ایدیور .

بوکونه قدر ملیشمک نامنه بعض بیكس نشریاتدن باشقه بر شی یایلمادی . و بیلمی بزرگ
بویایلمامه نك سبی مختصر آ یایله مامقدر ...